

Brugervejledning

Vinduer - altandøre

Bag Søndermarken nr. 13-23

Indholdsfortegnelse

1. Brugervejledning
2. Generelt - vinduesfabrikat
3. V1, Sidesving vindue, køkken/bad
4. V2, Sidesving og tophængt vindue
5. V3, Sidesving vindue, trappe
6. D1, Indadgående altandør, øverste etage, gavl
7. D2, Indadgående altandør, gavl
8. Friskluftventil
9. Tætningslister
10. Termoruder
11. Smøring
12. Træværk
13. Aluminium
14. Vinduespudsning
15. Udluftning af boligen
16. Undgå fugtskader - luk vinduet op!
17. Udvendig kondens på ruder

1. Brugervejledning

I forbindelse med vinduesudskiftningen i 2001/02 er der udarbejdet denne brugervejledning, som vi beder Dem læse igennem og gemme, idet vi håber, at De må få glæde af de nye vinduer og altandøre i mange år fremover.

2. Generelt - vinduesfabrikat

Ideal Combi, type Combi-frame.

Vinduet er udført i træ med en udvendig beklædning af aluminium.

Vinduet er underlagt DVCs (Dansk Vindues Certificering) fællesbetingelser. Der er 10-års garanti på vinduerne i bebyggelsen.

- V1 Sidesving vindue, køkken/bad
- V2 Sidesving, tophængt og indadgående, altandør, i karnap
- V3 Sidesving vindue, på trappe
- D1 Indadgående altandør, øverste etage, gavl
- D2 Indadgående altandør, øvrige etager, gavl

3. V1, Sidesving vindue, køkken/bad

Rammer med "pudsebeslag"

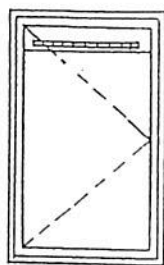
Vinduet har den fordel, at vinduespudsningen kan klares indefra.

Hængslingen er skjult i falsen.

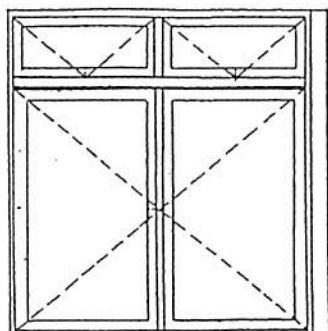
Rammen kan åbnes indtil 110°. Samtidig fremkommer en spalte på ca. 15 cm ved rammens bagkant - lige netop nok til at få en arm ud for at pudse glassets udvendige side.

Vinduet lukkes med paskvillukke med etgrebsbetjening.

Luk aldrig et sidehængt vindue op for udluftning, uden at det fastholdes. I kraftig blæst kan det ikke påregnes, at vinduet kan fastholdes i ventilationsstilling eller i åben stilling.

V1

V2a

Vinduet kan fastholdes i ventilationsstilling med ca. 2 cm åbning.

4. V2, Sidesving og tophængt vindue

Betjening

De store sidehængte vinduer fungerer som beskrevet under V1-vinduet.

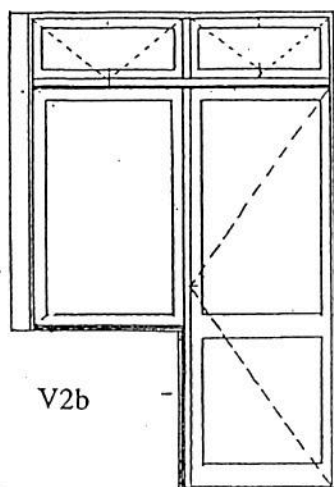
De tophængte vinduer betjenes (som de sidehængte) med paskvillelukke og etgrebsbetjening.

Vinduet kan fastholdes i åben stilling ved hjælp af sidestyret, men i kraftig blæst kan det ikke påregnes, at vinduet forbliver i den ønskede stilling.

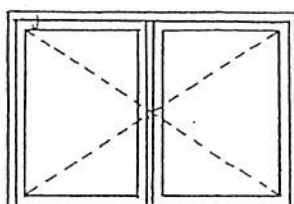
Rammen kan fastholdes i en ventilationsstilling, der forneden giver en åbning på 1-2 cm.

På tophængte vinduer er hængslerne fastgjort i karmfalsen og på kanten af rammen. Det hindrer afskrubning af hængslerne udefra.

Dørparti åbner indad.

V2b

V3

5. V3, Sidesving vindue, trappe

2-fags vindue, der er hængslet som angivet under V1-vinduet.

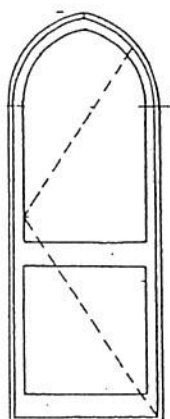
6. D1, Indadgående altandør, øverste etage, gavl

Betjening

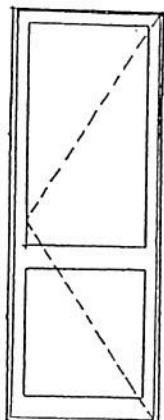
Håndtaget betjener et paskvilbeslag med tre lukkepunkter.

Døren kan åbnes, når håndtaget er drejet 90° opad.

Da det ikke er muligt at fremstille denne dør med en udvendig beklædning af aluminium, er denne dørtype udført helt i træ.

D1

D2

7. D2, Indadgående altandør, gavl

Se ovenfor under D1, Indadgående altandør, monteret i gavllejligheder.

Denne dør er dog udført med udvendig beklædning af aluminium.

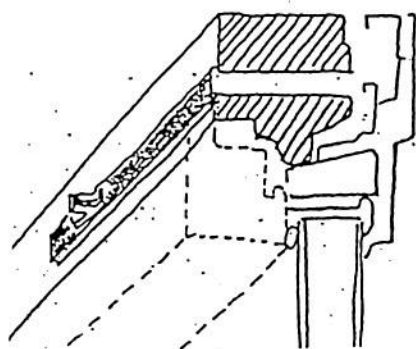
8. Friskluftventil

Alle vinduestyper har monteret en friskluftventil i overkarmen.

Stuevinduer har monteret en ventil, fabrikat Trimvent, der betjenes ved at presse grebet sidelæns.

Køkken- og badvinduer har monteret en større friskluftventil, fabrikat Renson. Denne betjenes som en vippeventil ved hjælp af forlængerstangen, der er monteret enten i højre eller venstre side af vinduet.

Friskluftventilerne bør altid stå åbne for at sikre frisk luft i boligen. Kun i stærk blæst eller hårde kuldeperioder lukkes ventilerne.

Fristluftventil

9. Tætningslister

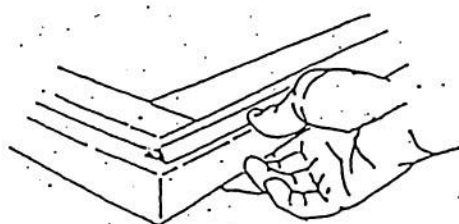
Alle elementer er forsynet med vejrbestandige tætningslister. Listerne fastholdes i en not i rammen.

Tætningslisterne må **ikke** overmales. Dette hindres lettest ved at afdække dem med afdækningstape.

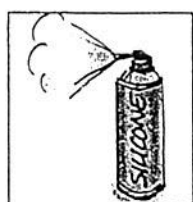
Visse typer plastmaling kan i tør tilstand klæbe fast til tætningslisterne, hvorimod alkyd-acrylmaling og rene alkydoliemaling normalt ikke giver problemer. De fleste klæbeproblemer kan i øvrigt afhjælpes ved at påføre silikone på tætningslisten og anslagsfladen. Silikone fås på spray eller i stik.

Tætningslisterne kræver ikke nogen egentlig vedligeholdelse, men skal holdes rene og frie for snavs. Listerne kan med fordel smøres med silikone for at mindske friktionen ved betjening

Tætningslisterne må ikke rengøres med opløsningsmidler som acetone, terpentiner, benzin, fortynder og lignende. Rengøring foretages med almindelige husholdningsmidler som f.eks. Ajax.

Tætningslister sidder fast i en not

Hvis tætningslisterne beskadiges eller bør udskiftes, skal De kontakte ejendomskontoret/viceværten.

10. Termoruder

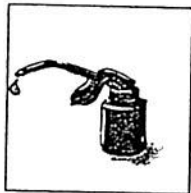
Ruderne er energiruder med 2-lag 4 mm glas med 20 mm luft imellem (U-værdi 1,1).

Energiruder har en usynlig belægning på det ene glas, som bevirker, at stuevarmen reflekteres tilbage i rummet og dermed reducerer varme-forbruget.

Der er 10-års garanti mod punktering. En termorude er punkteret, når der er dug eller kondens imellem de 2-lag glas.

11. Smøring

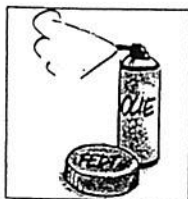
Beslag

Smøring af hængsler, håndtag, kantstanglåse m.v. skal generelt foretages én gang om året, dog afhængig af brugen og den påvirkning, som beslagene bliver udsat for af vejr og miljø.

Hængsler

Hængsler på sidehængte vinduer og døre smøres med syrefri olie under gentagende aktivering. Der kan med fordel anvendes en syrefri fedt, dog vil det her være nødvendigt at løfte rammen af tapstykkerne og påføre fedt direkte på tapperne. Der smøres efter behov, dog minimum 1 gang om året.

Sidestyret, sidesving vinduer

Disse vinduer er forsynet med glidebeslag, der skal smøres i alle led-forbindelser under gentagende aktivering, således at smøremidlet vandrer ind mellem de indbyrdes bevægelige arme. Til dette anvendes en let indtrængende syrefri olie efterfulgt af en langtidsvirkende syrefri fedt på spraybasis. Der smøres efter behov, dog minimum 1 gang om året.

Syrefri olie er f.eks. symaskineolie eller almindelige olier til husholdningsbrug.

12. Træværk

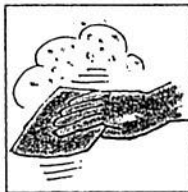

Elementerne er imprægneret mod råd og svamp med en vacuumimprægnering og overfladebehandlet med vandbaseret plastalkyd-maling (dækkende træbeskyttelse).

Farve: Hvid RAL 9010.

Indvendig vedligeholdelse af vinduer og døre påhviler de enkelte lejere, og såfremt De ønsker at opfriske det malede træværk, bør det foretages på følgende måde:

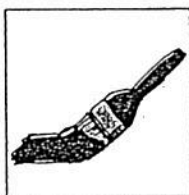
- Afvask med vand tilsat salmiak eller grundrengøringsmiddel
- Afrens harpiksknopper med sprit
- Blotlagt træ grundes med klar træbeskyttelse eller grundingsolie; ujævnheder i træoverfladen udspartles
- Foretag evt. let slibning med fint sandpapir
- Strygning 1-2 gange med et produkt, som er vandbaseret og har alkyd- og acrylbindemiddel (oplys farvehandleren om den nuværende behandling - se øverst i dette afsnit)

OBS:

Det må frarådes at anvende rene plastmalinger (acrylplast) til slutbehandling, da tætningslister mellem karm og ramme kan indeholde syntetiske gummier, som har tendens til at klæbe fast i denne overflade.

Gode råd ved indvendig vedligeholdelse

- Læs altid brugsanvisningen på produktemballagen grundigt, inden der startes
- Alle flader skal være tørre og frie for snavs og støv, inden arbejdet startes
- Tætningslister og bevægelige dele i hængsler og lukkebeslag må ikke overmales
- DVC-garantimærker må ikke overmales
- Der males lettest til kant, når der anvendes afdækningstape, som købes hos farvehandleren
- Hav altid en ren klud og en plasticpose ved hånden. Kluden bruges til at aftørre evt. fejlstrøg og dryp fra penslen, men plasticposen bruges til indpakning af penslen ved korte afbrydelser
- Oplukkelige rammer må ikke lukkes, før behandlingen er helt tør og klæbefri
- De kan altid hente råd og vejledning på ejendomskontoret/hos viceværten

Harpiksknopper

Træ er et levende materiale. Derfor kan der selv med den bedste overfladebehandling danne sig harpiksknopper på træet. Disse harpiksknopper trænger igennem malingen som små dråber og kan fjernes med sprit og ved kraftig solpåvirkning.

Især knaster har et stort harpiskindhold, som frigøres, efterhånden som træet udtørres.

Specielt ved lyse farver kan der forekomme gule misfarvninger.

Problemet løses ved at afrense overfladen med sprit, så snart harpiksgennemtrængningen er ophørt (efter ca. 1-2 år).

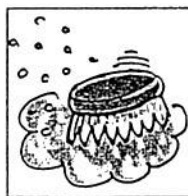
13. Aluminium

Elementerne er udvendigt opbygget af aluminiumsprofiler (farve RAL 9010), som har en overflade af polyester-pulverlak, hvor vedligeholdelsen er reduceret til et minimum.

Der må på ingen måde fastskrues termometer og lignende i aluminiumet. Hvis dette sker, kan De ved fraflytning komme til at betale for et helt nyt aluminiumsprofil.

Rengøring

Udvendig rengøring anbefales hvert ½-år.

Snavs fjernes med almindeligt rengøringsmiddel (f.eks. bilshampoo). Rengøringsmiddel med slibeeffekt (f.eks. skurepulver) eller opløsningsmidler, benzin, fortynder og lignende må ikke benyttes.

Rengøringen foretages med en blød børste eller klud og vand tilsat rengøringsmidlet.

Hård afbørstning eller skrubning vil kunne give ridser og må undgås.

Vedligeholdelse

De må ikke selv male på aluminiumsprofilerne. Skulle der opstå skader eller ridser i overfladen, skal De kontakte ejendomskontoret/viceværten.

14. Vinduespudsning

Nye termoruder vil i begyndelsen altid have en tynd fedthinde på overfladen. Denne hinde stammer fra selve produktionen og vil langsomt forsvinde, efterhånden som glasset pudses.

Limrester efter mærkater kan fjernes med sprit. Eventuelt anvendes et barberblad forsigtigt til afskrabning af større rester.

Den normale vinduespudsning udføres nemmest med klud eller børste og gummiskraber. Vask af med lunkent vand tilsat en teskefuld Ajax eller lignende pr. liter vand og træk af med en gummiskraber. Kanter og de nederste flader aftørres med vaskeskind eller en tør klud.

Evt. belægning af mug og overfladeskimmel på glasbånd indvendigt forårsaget af for lidt udluftning skal straks fjernes med fortyndet Klorin eller Atamon.

Husk at åbne friskluftventilerne efter vinduespudsning.

15. Udluftning af boligen

Hvis der dannes dug på indvendig side af termoruden, er det tegn på, at luften i boligen er for fugtig.

Vær desuden opmærksom på:

- De nye vinduer og døre er betydeligt mere lufttætte end de gamle. Derfor skal De vænne Dem til at udlufte mere end før
- Indvendig kondens giver risiko for dannelse af skimmelsvampe (mug), som kan være allergifremkaldende specielt hos børn og er i øvrigt med til at nedbryde træværket og forkorte vinduets og dørens levetid
- De skal lufte ud 2 til 3 gange dagligt i mindst 10 minutter hver gang og vær ikke bekymret for varmetab, idet væggene i lejligheden, møbler, gulvtæpper og andet indbo holder på varmen
- 2 voksne og 2 børn fordamper ca. 15 liter væske i døgnet (sved, mad, vask, osv.)
- Lad altid friskluftventilerne stå åbne og regulér dem kun, hvis det blæser stærkt
- Vindues- eller dørrammer sat i ventilationsstilling giver en god udluftning
- Fugtproblemer vokser, når rumtemperaturen sænkes, og svinder når den hæves. Selv en kortvarig sænkning af temperaturen om natten kan give kondensvand på ruderne

- Det er en balanceakt at finde det bedste punkt for energibesparelse og formindskelse af fugtproblemer
- Gardiner og persienner kan gøre luften stillestående ved ruderne, så luften bliver kold og fugtig og danner kondens på glasset
- Hvis en bolig har været udsat for høj luftfugtighed, kan det kun afhjælpes ved at åbne 2-3 vinduer i ventilationsstilling døgnet rundt og hæve temperaturen 4-5°C over det normale
- Utilstrækkelig udluftning giver dårligt indeklima. Ved for lidt luftudskiftning stiger luftfugtigheden og koncentrationen af småpartikler (støv, røg, m.v.), hvilket kan give sig udslag i hoste, hovedpine, svien i øjnene, udslæt og luftvejsallergi

17. Udvendig kondens på ruder

Mens kondens på den indvendige side af ruder er et gammelt og velkendt fænomen/problem, er det først gennem de seneste år, at problemer med udvendig kondens er tonet frem.

Hvorfor?

Udvendig kondens kan forekomme på energiruder med lille U-værdi (god isoleringsevne), og årsagen er primært, at varmeoverførslen fra ind- til udvendig side af rudekonstruktionen er så lille, at den udvendige glasoverflade får en lavere temperatur, end tilfældet er ved en almindelig termorude. Den lavere overfladetemperatur på energirudens udvendige side medfører en mulighed for udvendig kondensdannelse - til gengæld har energiruder en højere overfladetemperatur på den indvendige side i forhold til en almindelig termorude, og således er risikoen for indvendig kondens på energiruder reduceret.

Generelt sker der kondensdannelse, når overfladetemperaturen på termoruden bliver lavere end dugpunktet for den omgivende luft, jf. morgendug/-rim på biler i det fri.

Undgå fugtskader - luk vinduet op!

- Luften i en lejlighed kan hurtigt blive for fugtig som følge af fx madlavning, vask, badning og vanding af pottedplanter. Den fugtige luft kan være årsag til fugtskader (mugpletter) og til sundhedsskadelige påvirkninger (husstøvmider).
- Mange tror, at en lejlighed »ventilerer sig selv«, men det er sjældent tilfældet. Beboerne må derfor selv sørge for, at der udluftes tilstrækkeligt til at fjerne den fugt, der opstår i lejligheden.
- I nyere ejendomme findes normalt et mekanisk ventilationsanlæg, som fjerner luften fra køkken og bad gennem udsugningsventiler i eller nær loftet. Disse skal være åbne og holdes rene for at virke effektivt. Ofte findes også udeluftventiler i eller nær ved vinduerne. Herfra kommer den luft, som senere suges ud gennem køkken og bad. Disse ventiler bør altid holdes åbne.
- I ældre ejendomme med »trækruder« – små ventilationsruder – kan det være nødvendigt altid at have dem på klem for at få nok friskluft.
- HUSK: LUFT SÅ MEGET UD, AT DER IKKE KOMMER DUG PÅ RUDERNE.

- Selv om der skal spares på varmen, må spareiveren ikke føre til fugtig rumluft og dårlig luftkvalitet. Heldigvis koster opvarmning af rimelige mængder friskluft ikke de store penge.
- Der opstår færrest fugtproblemer, hvis alle rum holdes nogenlunde ensartet opvarmede.
- I nyopførte lejligheder kan der forekomme byggefugt. Udluft derfor særligt meget i det første års tid efter indflytning i en ny lejlighed.
- Vinduesudskiftning eller anbringelse af tætningslister på døre eller vinduer kan gøre en lejlighed så tæt, at der er behov for flere udluftninger end før.
- Især hvor der ryges, er det en god idé altid at holde udeluftventiler åbne eller at lade »trækruder« stå på klem.
- Kontakt i øvrigt straks vicevært eller inspektør, hvis der opstår fugtproblemer. Fejl er lettest at afhjælpe, hvis der gribes ind med det samme.
- HUSK: ET GODT INDEKLIMA FORUDSÆTTER GOD VENTILATION.

i opholdsrum

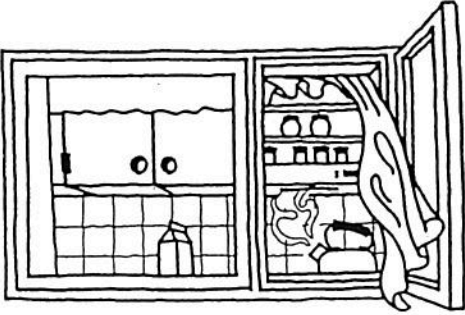
- Luft ud et par gange om dagen eller benyt udeluftventiler, hvis sådanne findes.
- Hvis ruderne begynder at dugge, så sørg for mere udluftning.
- Luk ikke helt for varmen i rum, som ikke benyttes.
- Anbring ikke skabe eller større møbler helt tæt op mod en ydervæg – rumluften skal kunne cirkulere bagom, ellers kan der komme mugpletter på væggen.

i soverum

- Luft ud og sørg for, at sengetøjet bliver luftet hver morgen.
- Vend madrasserne af og til.
- Lad ikke soverum være helt uopvarmede.
- Hvis ruderne dugger, så sørg for bedre udluftning til det fri eller eventuelt til boligens andre rum.

i køkken

- Tilstop eller luk aldrig aftræksåbning eller udsugningsventil.
- Luk helt op for udsugningsventil eller lad køkkenventilator eller emhætte køre for fuld kraft under madlavning.
- Læg låg på gryder under madlavning, så kommer der ikke så megen fugtighed ud i køkkenet.
- Luft godt ud under og efter madlavning.

i baderum

- Tilstop eller luk aldrig aftræksåbning eller udsugningsventil.
- Undgå så vidt muligt tøjvask og især tøjtørring i lejligheden – men kan det ikke undgås, så benyt baderummet og sørg for god udluftning.
- Luft godt ud efter badning.
- Afkast af varm og fugtig luft fra tørretumbleren bør føres direkte til det fri.